

Bilag 2.

Landbrugsministeriet.

København, den 17. Januar 1918.

Til Ministeriet for offentlige Arbejder.

I Skrivelse af 20. Januar f. A. (Journ. Nr. 1302) har Ministeriet for offentlige Arbejder udbedt sig Landbrugsministeriets Ytringer over den hoslagt tilbagefølgende Sag, hvorunder Direktør L. Broberg med flere anholder om Koncession paa Udnyttelsen af Vandkraften i Gudenaå til Fremstilling af elektrisk Energi og om Tilvejebringelse af Lovhjemmel til de fornødne Ekspropriationer.

I denne Anledning skal man tjenstlig meddele følgende:

Det fremgaar af Sagen, at en Udnyttelse af Vandkraften i Gudenaå paa den ommeldte Maade vil nødvendiggøre Ekspropriation af et 5 å 6,00 ha stort Areal, hvorpaa der findes 18 Gaarde og Boelsteder, og hvoraf den største Del ved Opstemning skal sættes under Vand. Det er saaledes et ikke ringe Antal selvstændige Landbrug, der maa nedlægges, og et ret betydeligt Areal, der vil blive unddraget landøkonomisk Benyttelse. Foruden de Arealer, der skulle sættes under Vand, vil en Opstemning af Vandet formentlig ogsaa kunne indvirke paa tilstødende eller nærliggende Arealer og navnlig paa Afvanding af disse. Ogsaa Fiskeriet i Gudenaå og tilstødende Vande vil i væsentlig Grad blive berørt, idet der vil blive spærret for Fiskenes Opgang og Nedgang. Fiskeriinteresserne ere og have altid været store. Man skal i saa Henseende henvise til, at der findes særlig Lovgivning for Fiskeriet i Gudenaå, jfr. Lov Nr. 89 af 31. Marts 1915, og at Staten har anvendt betydelige Beløb til Erhvervelse af Frisenvold Fiskegaard og Aalegaarden ved Resebro, hvilke Fiskegaarde nu begge ere nedlagte. Det er saaledes store Interesser, som Anlægget vil komme til at berøre.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt det kan anses for forsvarligt at nedlægge et saa stort Antal Ejendomme og unddrage et saa stort Areal fra landøkonomisk Benyttelse, som det her drejer sig om, har man udbedt sig en Udtalelse fra det kgl. danske Landhusholdningsselskab. Fra dette har man herefter modtaget Meddelelse om, at Spørgsmaalet har været overvejet af et dertil af Selskabet nedsat Udvalg, bestaaende af Statskonsulenterne K. Hansen og Fr. Hansen, Kontorchef Holck Colding, Amsraadsmedlem Landvæsenskommissær M. Hull, Lysbro, og Folketingsmand S. Svendsen, og at Udvalget har afgivet vedlagte af Selskabet hertil indsendte Betænkning med Bilag. Af Betænkningen, hvortil Selskabet har sluttet sig, fremgaar det, at Udvalget har ment, naar Sagen ses fra et landbrugsmæssigt Synspunkt, at kunne anbefale dens Fremme, dog paa forskellige i Betænkningen nærmere angivne Betingelser, hvoraf man særlig skal fremhæve, at nogle Arealer ved Ans sikres ved Dæmningsanlæg og holdes afvandede af Koncessionshaverne, og at disse forpligtes til, saafremt det forlanges, eventuelt at overtage hele Ejendomme i saadanne Tilfælde, hvor Ekspropriation af de til en Ejendom hørende gode Jorder i væsentlig Grad vil forringe Ejendommen's Brugsværdien af den resterende Del.

I Forhold til Landbrugsinteresserne og andre Interesser ved det paatænkte Anlæg ere Fiskeriinteresserne, ihvorvel de — som ovenanført — ere ret betydelige, dog formentlig mere underordnede, og kunne ikke være afgørende ved Spørgsmaalet om Realisation af det foreliggende Projekt. Ulemperne og Skaden for Fiskeriet ville i nogen Grad, saaledes som anført i vedlagte fra Fiskeridirektøren over Sagen indhentede Erklæring, kunne afhjælpes ved Anbringelse af Fisketrapper og Aalepas og ved Anbringelse af Gitre eller ved lignende, ved Turbiner samt ved Indretning af en Klæknings- og Optrætningsanstalt for Fiskeyngel. Med Hensyn